

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges til at undersøge muligheder for at etablere en idrætshøjskole der er tilpasset talentfulde unge der gerne vil dyrke idræt samtidig med at de forbereder sig til en egentlig uddannelse.

(Medlemmer af Inatsisartut Siverth K. Heilmann og Steen Lynge, Atassut)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Steen Lynge, Atassut, formand

Inatsisartutmedlem Vivian Motzfeldt, Siumut, næstformand

Inatsisartutmedlem Randi V. Evaldsen, Demokraterne

Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 25. marts 2015 under FM2015 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Med nærværende forslag ønsker forslagsstillerne, at Inatsisartut skal pålægge Naalakkersuisut at undersøge mulighederne for at etablere en idrætshøjskole. Denne højskole skal tilpasses talentfulde unge, der gerne vil dyrke idræt samtidig med at de forbereder sig til en egentlig uddannelse. Forslagsstillerne præciserede ydermere under førstebehandlingen af forslaget, at forslagets formål bl.a. var at undersøge mulighederne for etableringen af en idrætshøjskole, der med fordel kan holde bl.a. nogle unge fra ungemålgruppen i gang.

2. Forslagets 1. behandling i Inatsisartut

Forslaget mødte støtte fra Atassut samt Inuit Ataqatigiit baseret på vigtigheden af idrættens fortsatte udvikling i Grønland. Herudover mente disse to partier, at en idrætshøjskole vil kunne danne en aktiv plads for unge, der endnu ikke måtte have bestemt sig for deres videre uddannelsesforløb.

Der blev fra Partii Naleraq ligeledes givet udtryk for, at der med fordel kunne findes muligheder for en idrætslinje indenfor de allerede eksisterende folkehøjskoler. Forslaget blev således henvist med en opfordring til udvalget om at forholde sig til denne mulighed.

Forslaget mødte modstand fra Siumut og Demokraterne med udgangspunkt i samme argumentation som fremsat i Naalakkersuisuts svarnotat. Heri blev der argumenteret for, at den foreslåede undersøgelse burde udsættes indtil, der er blevet høstet erfaringer af det igangsatte projekt vedrørende en idrætslinje på GUX Nuuk.

Samtlige partier indstillede forslaget til videre behandling i udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

3. Udvalgets behandling af forslaget

3.1. Forslagets implikationer

Udvalget har i forbindelse med sin behandling af nærværende forslag noteret sig en sproglig uoverensstemmelse mellem den danske og den grønlandske version af forslagets afstemningstema. Forslagets afstemningstemaer kan således forstås således, at de unge kursister på den mulige idrætshøjskole skal deltage i kurser, imens de er i gang med at forberede sig til en uddannelse. Her forstås, at kursisterne deltager i studieforberedende kurser. Samtidig kan forslagets afstemningstemaer forstås således, at de unge kursister, skal deltage i kurser som en del af et dannelsesforløb, hvorunder de forbereder sig på at vælge, hvilken vej de vil gå i deres fremtidige uddannelsesforløb.

Det er udvalgets forståelse, at forslaget skal lægge op til undersøgelsen af en idrætshøjskole, hvori unge talentfulde idrætsudøvere kan optages. Disse kursister vil bestå unge mennesker, der endnu ikke er kommet i gang med en uddannelse, eller er startet på studieforberedende kurser såsom gymnasiet.

I den danske version af nærværende forslag, fremgår det, at den omtalte idrætshøjskole skal være tilpasset talentfulde unge, der gerne vil dyrke idræt samtidig med at de forbereder sig til

en egentlig uddannelse. Udvalget mener ikke, at der her refereres til unge, der deltager i ”studieforberedende kurser”, altså unge, der deltager i gymnasielignende aktiviteter. I stedet er der tale om, at hver ung person skal gøre sig nogle tanker om sit fremtidige uddannelsesvalg under et kursusforløb på højskolen. Altså, at et ophold på en idrætshøjskole skal fungere som en del af et dannelsesforløb.

For at sikre bred enighed om hensigten med forslaget, fremsætter udvalget med nærværende betænkning et ændringsforslag.

3.2 Folkehøjskoler

I nærværende forslag, henvises der i afstemningstemaet til en ’idrætshøjskole’. Det er udvalgets forståelse, at der hermed forstås en ’folkehøjskole’ som den betegnelse, gældende lovgivning opererer med, og som de eksisterende højskoler i Grønland arbejder ud fra.

Folkehøjskolerne i Grønland er reguleret gennem Inatsisartutlov nr. 24 af 18. november 2010 om folkehøjskoler. Heri angives om folkehøjskolernes formål samt ledelse:

§1. Folkehøjskolerne tilbyder elever almendannende undervisning med sigte på folkelig oplysning af bred, almen og demokratisk karakter ud fra et selvvalgt værdigrundlag. Folkehøjskolerne kan indenfor den almendannende undervisning give enkelte fag eller faggrupper en fremtrædende plads.

§8. Folkehøjskolerne drives som selvejende institutioner, hvis overordnede ledelse varetages af en bestyrelse på 5-7 medlemmer, der har det overordnede ansvar for skolens drift, herunder faglige og økonomiske aktiviteter og overholdelse af bestemmelserne for skolen virksomhed. Bestyrelsen godkender budgettet, herunder fordelingen af de økonomiske ressourcer og principperne for deres anvendelse efter indstilling fra forstanderen. Bestyrelsen underskriver regnskabet.

Ifølge gældende lovgivning er et højskoleophold i Grønland således tænkt som en mulighed for den videre dannelse af den enkelte kursist på folkehøjskolen. Der er dermed ikke tale om et egentlig uddannelsesforløb i gængs forstand. Kurserne, der tilbydes på folkehøjskolen vil have rødder i det værdigrundlag, som stifterne har valgt som fundamentet for højskolen. Oftest vil disse stiftere være en interessegruppe eller enkeltpersoner med et vist mål om at videreføre bestemte værdier eller traditioner.

3.3 Undersøgelsens omfang og indhold

Med udgangspunkt i den gældende lovgivning er det udvalgets forståelse, at den i forslaget ønskede undersøgelse vil begrænse sig til en eventuel omkostningsvurdering, vurderinger af forventede besparelser samt undersøgelser af eksistensen af en interessegruppe, der måtte have interesse i at opbygge en sådan idrætshøjskole.

Udvalget opfordrer til, at der i undersøgelsen inkluderes overvejelser om en udbygning af de allerede eksisterende højskoler i Grønland. Baggrunden herfor er et ønske om, at arbejde ud fra ønsket om et så lavt budget som muligt, uden at der bliver gået på kompromis med kvaliteten i hverken den eksisterende højskole eller en eventuel ny idrætshøjskole.

Udvalget mener, at der i undersøgelsen bør fremlægges sammenlignelige oversigter over følgende:

- Tidligere og eksisterende udgifter til at sende grønlandske elever på idrætshøjskole i Danmark/udlandet
- Udgifter ved opførelsen af en ny idrætshøjskole samt driftsudgifterne på denne
- Udgifterne ved en udvidelse af en af de allerede eksisterende idrætshøjskoler samt øgede driftsomkostninger, såfremt dette måtte være en mulighed
- Forventede samfundsøkonomiske udgifter/besparelser ved at opføre en idrætshøjskole i Grønland i sammenligning med at sende elever til Danmark
- En vurdering af efterspørgslen på kurser på idrætshøjskoler samt forventede udgifter pr. årselev

Naalakkersuisut kan ligeledes i undersøgelsen forholde sig til, hvorledes et vist acceptabelt niveau for de på idrætshøjskolen udbudte kurser kan sikres. Således kan Naalakkersuisut i undersøgelsen med fordel f.eks. vurdere potentialet for at hente lokalkendte undervisere til kurser indenfor idrætsområdet på højskoleniveau.

Afslutningsvist skal udvalget opfordre Naalakkersuisut til at inddrage de eksisterende højskoler, interessegrupper og lignende i en undersøgelse af mulighederne for etableringen af en idrætshøjskole, såfremt nærværende forslag vedtages. Herunder finder Udvalget det hensigtsmæssigt, såfremt Naalakkersuisut i en eventuel undersøgelse inkluderer allerede igangsatte projekter, undersøgelser m.v. i privat samt kommunalt regi.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslaget's grundlæggelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslaget's realisering således, at det vil tage en AC-fuldmægtig mellem et halvt og et helt år, at udføre en undersøgelse af mulighederne for at etablere en idrætshøjskole. Dette svarer til en omkostning på mellem kr. 250.000-500.000.

5. Udvalgets indstillinger

Et **flertal** i udvalget bestående af Atassut, Siumut og Inuit Ataqatigiit skal på baggrund af ovennævnte fremsætte følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til at undersøge muligheder for at etablere en idrætshøjskole, der er tilpasset talentfulde unge, der gerne vil dyrke idræt samtidig med at de forbereder sig på deres fremtidige uddannelsesvalg.”

Et **flertal** i udvalget bestående af Atassut, Siumut og Inuit Ataqatigiit indstiller ændringsforslaget til vedtagelse.

Et **mindretal** i udvalget bestående af Demokraterne skal om forslaget bemærke:

Unge med talent for en specifik sportsgren vil efter al sandsynlighed vælge en specialiseret idrætshøjskole i udlandet, eksempelvis i Danmark eller Norge, for at få de rette udfordringer og for at konkurrere med ligesindede. En idrætshøjskole her i landet vil derfor ikke være aktuel for disse talentfulde unge. Demokraterne er derudover af den opfattelse, at idrætsinteresserede unge med fordel kan benytte sig af eliteidrætslinjen ved GUX Nuuk. Med vort samfunds økonomiske situation in mente er det vigtigt, at vi nøje overvejer hver eneste nye udgift. Dette forslag påfører samfundet en udgift på minimum 250.000 kroner, som vi ikke kan være sikre på at få noget som helst ud af.

Et **mindretal** i udvalget bestående af Demokraterne indstiller såvel beslutningsforslaget som ændringsforslaget til forkastelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Steen Lyng, Formand

Vivian Motzfeldt

Randi V. Evaldsen

Peter Olsen

Mimi Karlsen